

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Bernardi Primi Clarævallensis Abbatis, Ordinis
Cisterciensium Antesignani, melliflui Ecclesiæ Doctoris
Sermones In Dominicis & Festa per annum**

Bernardus <Claraevallensis>

II. Quomodo ascendit super omnes cœlos, ut adimpleret omnia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39254

Profectò si moritiferum quid biberint, non eis nocebit: quoniam juxta Salvatoris exemplum ^b, cum gustaverint, nolent bibere; id est, cum senserint, nolent consentire. Sic enim non eis nocebit, quia nulla damnatio est his qui sunt in Christo Jesu, concupiscentiæ sensus absque consensu. Quid tamen? Molesta certè & periculosa sic corruptæ & infirmæ affectionis lucta: sed qui crediderint, super agros manus imponent, & benè habebunt, id est agras affectiones bonis operibus operient, & hoc remedio curabuntur.

IN FESTO ASCENSIONIS.

Quomodo ascendit super omnes cœlos, ut adimpleret omnia.

S E R M O II.

Solemnitas ista, Fratres charissimi, gloriosa est, & ut ita dicam, gaudiosa, in qua & singularis Christo gloria, & nobis spiritualis lætitia exhibetur. Consummatio enim & adimpletio est reliquarum solemnitatum, & felix clausula totius itinerarii Filii Dei. Qui enim descendit, ipse est & qui ascendit ^a hodierna die super omnes cœlos, ut adimpleret omnia. Jam enim cum se Dominum universorum quæ sunt in terra, & in mari, & in inferno, probasset, non restabat, nisi ut aeris & cœlorum se esse Dominum argumentis similibus, vel certè potioribus approbaret. Terra enim cognovit Dominum, quia ad vocem virtutis eius cum clamasset magna voce, Lazare veni foras ^b, mortuum reddidit. Cognovit mare, quia solidum se præbuit sub pedibus eius, ita ut Apostoli eum putarent phantasma esse ^c. Cognovit infernus cuius ipse portas æreas & vectes ferreos confregit ^d, ubi & ligavit illum insatiabilem homicidam qui vocatur diabolus & Satanas. Profectò qui mortuos suscitavit, leprosos mundavit, cæcos illuminavit, claudos firmavit, & omnes exsufflavit infirmitates, Dominus omnium fuit, & eadem manu quæ fecerat, quæ defecerant, reficiebat. Sic & qui in ore piscis cum ipso pisce stateram inveniri prædixit ^e, patet proculdubio, quia maris, & omnium quæ in mari moventur, Dominus fuit. Qui verò traducit aerias potestates, & affixit eas cruci suæ, claret quia super infernales officinas potestatem accepit. Hic est enim qui pertransiit benefaciendo & sanando omnes oppressos à diabolo ^f, qui stetit in loco campestri, ut doceret turbas, ante præsidem, ut alapas sustineret; toto tempore quo in terris visus est, & cum hominibus conversatus in laboribus multis, stans & operans salutem in medio terræ.

Ad claudendam igitur tunicam tuam inconsutilem Domine JESU, ad perficiendam fidei nostræ integritatem, restat, ut videntibus Discipulis

Festi Ascensionis præconia.

a Eph. 4. b Christus Dominus omnium, & ab omnibus creaturis cognitus. b Ican. 11. f

c Matt. 14. & Marc. 6. g d Psal. 106. e Apoc. 12. & 20.

f Matt. 17. d

g Act. 10. f

Ascensio Christi, sicut clausula laborum eius.

lis per medium aeris sicut aeris Dominus ascendas super omnes caelos. Ex tunc probabitur quia Dominus univerforum tu es, quia omnia in omnibus adimplesti, & jam tibi profectò debebitur, ut in nomine tuo omne genu flectatur caelestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingua confiteatur quia tu es in gloria & in dextera Patris ^o. In hac dextera sunt delectationes usque in finem: & ideo monet Apostolus, ut quæramus *quæ sursum sunt, ubi Christus est in dextera DEI sedens* ^b: quia illic profectò thesaurus noster est Jesus Christus, in quo sunt omnes thesauri sapientiæ & scientiæ absconditi: in quo habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter ⁱ.

Quid tamen putatis, fratres, quantus dolor & timor irruerit Apostolica pectora, cum eum viderunt à se tolli, & attolli in aera, non scalis adjutum, non sublevatum funibus, etsi angelico comitatum obsequio: non tamen sultum auxilio, sed gradientem in multitudine fortitudinis suæ: Impletum est quod eis dixerat ^k: *Quò ego vado, vos non potestis venire. Quocumque enim terrarum iisset, eum indivisibiliter sequerentur: mare (sicut Petrus fecit aliquandò ^l) cum eo etiam submergendi intrarent: sed hac sequi non poterant: quia corpus quod corrumpitur, aggravat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantem ^m*. Dolor ergo nimius erat, quia videbant illum (propter quem omnia reliquerant) à suis sensibus & aspectibus tolli, ut non possent ablato à se sponso, filii sponsi non lugere: timor, quia orphani relinquebantur in medio Judæorum nondum confirmati virtute ex alto. Benedicens ergo eis ferebatur in caelum, fortè concussis illius singularis misericordiae visceribus, cum miseros suos & pauperem suam scholam relinqueret; nisi quod veniebat parare eis locum, & quia expediebat ut præsentiam eis subtraheret corporalem. Quàm felix, quàm digna ista processio, ad quam ne ipsi quidem adhuc Apostoli digni fuerunt admitti, cum & animarum sanctarum, & caelestium virtutum triumphali pompa deductus ad Patrem, sedet à dextris Dei. Nunc verè adimplevit omnia, qui natus est inter homines, cum hominibus conversatus est, ab hominibus & pro hominibus passus & mortuus est, resurrexit, ascendit, sedet ad dexteram Dei. Agnosco tunicam desuper contextam per totum, quam superna illa mansio claudit, ubi adimpletus est & adimplevit omnia Dominus Jesus Christus.

Veruntamen quid mihi & solennitatibus istis? Quis me consolabitur, Domine JESU, quia te non vidi in cruce suspensum, plagis lividum, pallidum morte, quia non sum crucifixo compassus, obsecutus mortuo, ut saltem lachrymis meis loca illa vulnerum delinirem? Quomodo me dereliquisti insalutatum, cum formosus in stola tua rex gloriæ in alta caelorum

*In ascensione
adimpleta
sunt omnia.*

*Dolor & timor
Apost.
in Ascens.
Christi.*

k Ioan. 7. c

l Matt. 14.

m Sap. 9. d

lorum te recepisti? Proflus renuisset consolari anima mea, nisi me Angeli in voce exultationis prævenissent, qui dixerunt ⁿ: *Viri Galilæi quid statis aspicientes in cælum, hic IESVS, qui assumptus est à vobis in cælum, sic veniet quemadmodum vidistis eum euntem in cælum, sic, inquit, veniet.* Ergone veniet quærere nos in illa tam singulari quam univèrsali processione, cum præcedentibus omnibus Angelis & subsequenter hominibus univèrsis descendet iudicare vivos & mortuos? Proculdubio veniet, sed quomodo ascendit, non quomodo ante descendit. Humilis enim prius venit animas salvare, sublimis autem veniet cadaver istud resuscitare, & configurare corpori claritatis suæ, ut infirmiori huic vasculo abundantiorè impendere videatur honorem. Tunc enim videbitur cum potestate magna & maiestate, qui prius in infirmitate carnis latuerat. Intuebor & ego eum, sed non modò: videbo eum, sed non propè: ita ut hæc secunda glorificatio priori glorificationi propter excellentem gloriam manifestè præluceat.

Manipulus primitiarum nostrarum Christus oblatus est, ad dexteram Patris assumptus, & assistit nunc vultui Dei pro nobis. Sedet autem ad dexteram, habens in dextera misericordiam, in sinistra iudicium: & misericordiam multam nimis, & iudicium multum nimis: in dextera aquam, in sinistra ignem immobiliter tenens. Et quidem corroboravit misericordiam suam super timentes se secundum altitudinem cœli à terra ^o, ut maiores cumulos miserationum Domini sentiant, quam fit spatii inter cœlum & terram: propositum namque Dei super illos manet immobile: & misericordia Domini ab æterno & usque in æternum super timentes eum. Ab æterno per prædestinationem, in æternum per glorificationem. Similiter & in reprobis terribilis est super filios hominum, & utrimq; stat fixa sententia æternitatis, & in his qui salvi fiunt, & in his qui pereunt. Quis scit si omnium vestrum quos hic video, nomina scripta sunt in cœlis, & in libro prædestinationis annotata? Vocationis enim & justificationis vestræ aliqua signa mihi videor intueri in conversatione huius tantæ humilitatis. Quanto putas gaudio repleverentur omnia ossa mea, si id scire contingeret? Sed nescit homo utrum si dignus amore, an odio ^p.

Propterea, dilectissimi, perseverate in disciplina quam suscepistis, ut per humilitatem ad sublimitatem ascendatis, quia hæc est via, & non est alia præter ipsam. Qui aliter vadit, cadit potius, quam ascendit, quia sola est humilitas quæ exaltat, sola quæ ducit ad vitam. Christus enim cum per naturam divinitatis non haberet quò cresceret vel ascenderet, quia ultra Deum nihil est, per descensum quomodo cresceret invenit

ⁿ Act. 1. b
“
“

Futurū Christi Adventum cum primo, & cum eius in cælum ascensione confert.

Discrimen primi & secundi Adventus.

Christi & misericordia & iustitia utraque immensa & æterna.

^o Psal. 102.

^p Eccl. 9.

Humilitas est via ad sublimitatem.

Christus descendens.

*Et quasi de-
crescens as-
cendit & cre-
vit.*

*q Luc. 14. b
& 18. c

*Hominum
peruersitas in
ambendis ho-
noribus.*

r Cant. 1. a

*Ad Iesum a-
lii itidem tra-
hantur, alii
ducuntur, alii
rapiuntur.*

f Ioan. 14. b

f Ioan. 6. g

ueniens incarnari, pati, mori ne moreremur in æternum: propter quod Deus exaltavit illum, quia resurrexit, ascendit, sedet ad Dexteram DEI. Vade, & tu fac similiter. Neque enim ascendere potes, nisi descenderis, quia ut æterna lege fixum est ¹, *Omnis qui se exaltat, humiliabitur: & qui se humiliat exaltabitur.* O peruersitas, ô abusio filiorum Adam, quia cum ascendere difficillimum sit, descendere autem facillimum, ipsi, & leuiter ascendunt, & difficilius descendunt, parati ad honores & celsitudines graduum ecclesiasticorum ipsis etiam angelicis humeris formidandos. Ad sequendum autem te Domine JESU vix inveniuntur, qui vel trahi patiantur, qui velint duci per viam mandatorum tuorum. Alii enim trahuntur, qui possunt dicere ^r, *Trabe me post te.* Alii ducuntur, qui dicunt: *Introduxit me Rex in cellaria sua.* Alii rapiuntur, sicut Apostolus raptus est ad tertium cœlum. Et primi quidem felices, qui in patientia sua possident animas suas: secundi feliciores, quia ex voluntate sua confitentur ei: tertii felicissimi, qui in profundissima Dei misericordia, quasi quodammodo sepulta jam arbitrii sui potestate, in diuitias gloriæ in spiritu ardoris rapiuntur, nescientes siue in corpore, siue extra corpus, hoc solum scientes, quod rapti sint. Beatus qui ubique te ducem habet Domine JESU, non illum refugam spiritum, qui statim ascendere voluit, & tota diuinitatis dextra percussus est. Nos autem populus tuus, & oves pascuæ tuæ sequamur te: per te, ad te: quia *tu es Via, Veritas, & Vita* ^s, via in exemplo, veritas in promisso, vita in præmio. Verba enim æternæ vitæ habes, & nos cognoscimus & credimus quia tu es Christus filius DEI vivi ^f, qui es super omnia DEUS benedictus in sæcula, AMEN.

IN ASCENSIONE DOMINI:

De Intellectu & Affectu,

S E R M O III.

Hodie cœlorum Dominus, cœlorum alta cœlesti potentia penetravit, & infirma carnis tanquam nubila quædam excutiens, induit stolam gloriæ. Elevatus est Sol in ortu suo, incaluit & invaluit. Dilatavit & multiplicavit radios super terram, nec est qui se abscondat à calore eius. Rediit ad regionem Sapientiæ Sapientia Dei, ubi omnes bonum & intelligunt & requirunt, intellectu perspicacissimi, affectu paratissimi ad audiendam vocem sermonum eius. Nos autem in regione ista sumus, ubi plurimum est malitiæ, sapientiæ parum: quia *corpus quod corrumpitur, aggravat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum multa cogitantem,*